

اسپر جیلوز

Brooder Pneumonia (Aspergillosis)

این بیماری در
افغانستان موجود
است.

۱. تعریف

برودر پنومونیا (Brooder pneumonia) یک بیماری تنفسی قارچی زیر حد تا مزمن مرغهای خانگی و سایر پرنده ها است. نام های دیگر این بیماری : اسپر جیلوز (Aspergillosis) ، پنومومایکوز (Pneumomycosis) ، التهاب قارچی شش (Mycotic pneumonia) ، پنومونومایکوز (Pneumonomycosis) ، بیماری کیسه هوایی و تویرکلوز کاذب میباشد.

۲. عامل شناسی

عامل بیماری اسپر جیلوس فومیگاتوس (*Aspergillus fumigatus*) یک قارچی است که در محیط های زیادی پیدا میشود و شمار سپور های مؤلمه ی آن در شرایط گرم و مرطوب افزایش می یابد.

۳. سرایت

پرنده ها در اثر گرفتن سپور های قارچ عامل از راه تنفسی، به بیماری مبتلا میشوند. به هر اندازه بی که آلوهه گی محیط با قارچ بیشتر باشد، به همان پیمانه تعداد حیوانات مصاب به بیماری یاد شده بالاتر خواهد بود. خوراکه و فرش زیر پای پوینک زده، قارچ یاد شده را به اندازه ی فراوان احتوا می کنند. آنگاهی که سپور ها داخل پوست تخم گردند، در این صورت

امراض ساری حیوانات در افغانستان

دستگاه های چوچه کشی مصاب شده و مشکل بزرگی را به میان می آورد که در اثر آن شمار بزرگی از چوچه های برآمده از تخم، بیمار خواهد شد.

۴. انواعی که مصاب می شوند
همه مرغ های خانگی، فیل مرغ ها، مرغابی ها، مرغهای دشتی و کنری ها در برابر عفونت اسپرجلیوز و انکشاف بیماری حساس اند.

همچنان اسپرجلیوز یک بیماری بسیار معمولی کبوتر ها و پرنده های باع و حش نیز میباشد. در زمان کار بالای لاشه ی باز پرنده های مصاب با اسپرجلیوز، باید متوجه بود که سپورهای کتله ی قارچی به شکل ایروزوول در آمده می توانند و از راه تنفسی انسان ها را به بیماری مبتلا می نمایند. این بیماری در انسان ها به ویژه در آنهایی که سازش معافی دارند، می تواند بسیار شدید باشد.

سپورهای اسپرجلیوس موجود در آفت ها انسان ها را نیز مبتلا
نموده و یک بیماری تنفسی قارچی را به میان می آورد!

۵. علایم کلینیکی
دوره ی مخفی بیماری ۶-۲ هفته است. میزان مصايبت اکثر کم می باشد اما در صورت عفونت شدید ناشی از دستگاه چوچه کشی میتواند بالا باشد. پرنده ها بی اشتها بوده و لاغر میشوند. افزایش بینی، نفس تنگی و نفسک زدن به ملاحظه میرسد. پرنده ها ناتوان شده و در برابر سایر عفونت ها حساس می شوند. در برخی از واقعه ها، قارچ به مغز یا چشم هجوم برده و سبب التهاب مغز (encephalitis) یا کوری می شود. طور عموم میزان مرگ و میر بالا می باشد.

۶. دریافت های پتولوژیک
در جاهای متعدد کتله های نکروتیک یا پنیری، طور برجسته به ملاحظه می رسد، به ویژه در دستگاه تنفسی که در آنجا قارچ به شکل گروهی روییده و کتله های قابل دید را به میان می آورد. این ها در قسمت بینی - گلو به شکل صفحه ها ظاهر میشوند. قارچ های نامبرده در کسیه ها، به شکل دکمه های پنبه بی نظاهر می نمایند و در اغلب حالات

امراض ساری حیوانات در افغانستان

نمای سمارق های بدون ساقه را نشان میدهد، که با دیوار وسطی متصل اند و حاوی مایسلیا (Mycellia) بوده و سپورافراز نموده می توانند. آفت های متشكله در شش ها بیشتر عقده بی بوده و در سراسر پارانشیمای شش پخش می باشند.

۷. تشخیص

نمای آفت ها بسیار مشخص اند. تصدیق ساحوی یا لابراتواری به وسیله ی یک سمیر مناسب صورت گرفته میتواند. برای این کار، یک پارچه خورد گره (عقده) یا تراشه در پوتاسیم هایدرو اکساید یا سودیم هایدرو اکساید ۱۰٪ و در روی یک سلایدی که در بالای آن یک پوش (Cover slid) گذاشته می شود، قرار داده شده که در این صورت ساختمان های مایسلیایی با پیکره های میوه یی هویدا میشوند.

در اثر کشت قارچ تأیید اضافی به میان آمده میتواند. تشخیص تقریقی برای بیماری کلینیکی مشتمل بر : بیماری مرغ مرگی ، برونژیت ساری ، بیماری مزمن تنفسی و بیماری پلوروم ، می باشد.

۸. تداوی

برای پرنده های مصاب با اسپر جیلوز کدام تداوی موجود نیست.

۹. جلوگیری و کنترول

مرغهای مصاب باید از گله دور و از بین برده شوند. عفونت زدایی فرش زیرپا باعث کشتن سپورها می شود. دستگاه های چوچه کشی نه باید در نزدیکی فابریکه های مواد خوراکی یا سایر تأسیساتی که گرد عضوی احتمالاً حاوی سپور ها را بیرون می نمایند ، ایجاد گرددند. از ازدحام بیش از حد و فرش نمودن مواد مرطوب به قسم بستر در مرغخانه خود داری گردد.

امراض ساری حیوانات در افغانستان

شکل. صفحه‌ی اسپر جیلوس در
کام یک سار

شکل. گره‌های ارزن مانند اسپر جیلوس در شش